

Jon

Chapter 1

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

לְאֹמֵר: אֲמִתַּי בֶּן-יוֹנָה אֶל-יְהוָה דְּבַר-נְוִיָּה 1
ngandika Amitai putra- Yona dhateng- Yéhuwah pangandika- lan-wonten
[H0559](#) [H0573](#) [H3124](#) [H0413](#) [H3068](#) [H1697](#) [H1961](#)

Ana dhawuhe Pangeran Yehuwah marang Nabi Yunus bin Amitai, mangkene:

עֲלֵיָּהּ וּקְרָא הַגְּדוּלָּה הָעִיר נִינְוֵה אֶל-לֵךְ קוֹם 2
nglawan-piyambakipun lan-nguwuh ageng kutha Ninewè dhateng- tindak tangia
[H7121](#) [H5210](#) [H0413](#) [H3212](#)
לְפָנָי: רָעָתָם עָלְתָה כִּי-
ing-ngarsaning-Kawula kadursakanipun sampun-mingгах amargi-
[H6440](#) [H5927](#)

“Sira mangkata, paranana kutha gedhe Niniwe lan ngundhangna pameleh marang nagara iku, awit durakane wus sumengka tekan ing ngarsaningSun.”

וַיֵּרֶד יְהוָה מִלְּפָנָי תְּרִשִׁישָׁה לְבַרְתָּ יוֹנָה וַיִּקָּם 3
lan-mandhap Yéhuwah saking-ngarsanipun dhateng-Tarsis kanggé-mlayu Yona lan-tangi
[H3381](#) [H3068](#) [H6440](#) [H8659](#) [H1272](#) [H3124](#)

וַיֵּרֶד וּשְׂבָרָה וַיִּתֵּן תְּרִשִׁישׁ בָּאָה וַיִּמְצָא וַיִּבֹּא 4
lan-mandhap béyanipun lan-paring Tarsis kang-mangkat prau lan-manggihaken Yafo
[H3381](#) [H7939](#) [H5414](#) [H8659](#) [H0935](#) [H0591](#) [H4672](#) [H3305](#)

מִלְּפָנָי תְּרִשִׁישָׁה עִמָּהֶם לְבֹא בַהּ 5
saking-ngarsanipun dhateng-Tarsis sareng-piyambakipun-sedaya kanggé-rawuh ing-piyambakipun
[H6440](#) [H8659](#) [H0935](#)

יְהוָה:
Yéhuwah
[H3068](#)

Nanging Nabi Yunus banjur tata-tata arep mlajeng menyang Tarsis adoh saka ing pangayunane Pangeran Yehuwah; nuli tindak menyang ing Yafo; ing kono ana kapal, kang arep mangkat menyang Tarsis; sawuse mbayar wragadinng laku, banjur mingгах ing prau, bebarengan karo wong-wong kang menyang Tarsis, adoh saka ing pangayunane Sang Yehuwah.

אֶגְדָּל סֵעַר-נְוִיָּה הַיָּם אֶל-גְּדוּלָּה רִיחַ-הַטַּיִל וַיְהִי 4
ageng prahara- lan-wonten segara dhateng- ageng angin- mbucal lan-Yéhuwah
[H1961](#) [H3220](#) [H0413](#) [H7307](#) [H2904](#) [H3068](#)
לְהַשְׁבֵּר: חֲשָׁבָה וַהֲאֵנִיָּה בַיָּם
badhé-pecah ngira lan-prau ing-segara
[H7665](#) [H2803](#) [H0591](#) [H3220](#)

Nanging Pangeran Yehuwah ndhatengake prahara ana ing sagara, temah ing sagara kono banjur ana prahara gedhe, praune nganti meh-meh bae pecah ambyar.

אָת- וַיִּטְלוּ אֱלֹהֵינוּ אֵל- אִישׁ וַיִּזְעֲקוּ הַמַּלְאָכִים וַיִּירָאוּ 5
 para- lan-mbucal allahipun dhateng- saben-tiyang lan-sesambat para-juru-layar lan-ajrih
[H0853](#) [H2904](#) [H0430](#) [H0413](#) [H0376](#) [H2199](#) [H4419](#) [H3372](#)

וַיּוֹנָה מַעְלֵיהֶם לְהַקְלֵם הַיָּם אֶל- בְּאֵינָהּ אֲשֶׁר הַכְּלִים
 lan-Yona saking-nginggil kanggé-ngenthengi segara dhateng- ing-prau ingkang prabot
[H3124](#) [H7043](#) [H3220](#) [H0413](#) [H0591](#) [H3627](#)

וַיִּרְדָּם: וַיִּשְׁכַּב הַסְּפִינָה וַיִּרְכָּתֵי יָרֵד אֶל-
 lan-sare-kepati lan-mapan prau bageyan-wingking dhateng- sampun-mandhap
[H7290](#) [H7901](#) [H5600](#) [H3411](#) [H0413](#) [H3381](#)

Para awak-awaking prau padha kataman giris, kabeh padha sesambat marang allaha dhewe-dhewe, sarta momotan kang ana ing prau padha dibuwangi ing sagara supaya praune dadi entheng. Nanging Nabi Yunus iku wus mandhap menyang ing peranganing prau kang ngisor dhewe lan banjur sarean, wasana sare kepatos.

וַיֹּאמֶר הַחַיָּל רַב אֱלֹי וַיִּקְרָב 6
 lan-ngandika juru-layar punggawa dhateng-piyambakipun lan-nyedhak
[H0559](#) [H2259](#) [H0413](#) [H7126](#)

קָרָא קִים נָרְדָם לָהּ מַה- לָּו
 nyebut tangia kang-sare-kepati dhateng-panjenengan menapa- dhateng-piyambakipun
[H7121](#) [H7290](#) [H4100](#)

לָנוּ הָאֱלֹהִים יְהִיעֲשֶׂת אִילֵי אֱלֹהֵינוּ אֶל-
 dhateng-kita Gusti-Allah badhé-migatosaken bok-bilih Gusti-Allah-panjenengan dhateng-
[H0430](#) [H0194](#) [H0430](#) [H0413](#)

נֹאכַד: וְלֹא
 kita-badhé-sirna lan-mboten
[H0006](#) [H3808](#)

Panggedhening prau tumuli marani Nabi Yunus, pangucap: “Kadospundi sampeyan punika, dene kok saged tilem kepatos makaten? Sumangga sampeyan tangi, lajeng nyebut dhateng Allah sampeyan, bokmanawi Allah punika karsa ngengeti dhateng kita, temah boten ngantos manggih bilai.”

גּוֹרְלוֹת וַנִּפְּלָה לָנוּ רְעֵהוּ אֶל- אִישׁ וַיֹּאמְרוּ 7
 undhi lan-mangga-kita-mbucal mangga kancanipun dhateng- saben-tiyang lan-ngandika
[H1486](#) [H5307](#) [H3212](#) [H7453](#) [H0413](#) [H0376](#) [H0559](#)

גּוֹרְלוֹת וַנִּפְּלוּ לָנוּ הִזָּאת הָרְעָה בְּשָׁלְמִי וַנִּגְדָּעָה
 undhi lan-mbucal dhateng-kita punika bilai amargi-sinten lan-mangga-kita-ngertos
[H1486](#) [H5307](#) [H2063](#) [H4310](#) [H3045](#)

יּוֹנָה: עַל- הַגּוֹרֵל וַיִּפֹּל
 Yona dhateng- undhi lan-dhawah
[H3124](#) [H1486](#) [H5307](#)

Para wong isine prau banjur padha sapocapan mangkene: “Payo padha mbuwang undhi, supaya tetelaa sapa kang njalari kita katempuh ing bilai mangkene iki.” Tumuli iya kelakon mbuwang undhi, lan Nabi Yunus kang kena.

בְּאַשְׁרֵי amargi-sinten	לְכִנּוּ dhateng-kita	נִמְּגוּ mugi	תְּמַתֵּן-מָטוֹס matur-ngantos-	אֵלַי dhateng-piyambakipun	וְיֵאמְרוּ lan-ngandika	8
		H4994	H5046	H0413	H0559	
	מִלְאֲכַתְּוֹ padamelan-panjenengan	מַה- menapa-	לְכִנּוּ dhateng-kita	הַזֹּאת punika	הַרְעָה bilai	לְמִי- dhateng-sinten-
	H4399	H4100		H2063		H4310
וְאִי- lan-saking-pundi-	אֲרֻצָּה tanah-panjenengan	מַה menapa	תְּבֹאוּ panjenengan-rawuh	וְיֵמְאִין lan-saking-pundi		
H0335	H0776	H4100	H0935	H0370		
			אֶתְּוֹ: panjenengan	עַם bangsa	מִיָּה saking-pundi	
					H2088	

Ing kono pangucape wong akeh marang Nabi Yunus: “Sumangga kula sampeyan sukani sumerep, sinten ingkang njalari kula sami kadhatengan bilai makaten punika? Padamelan sampeyan punapa lan asal sampeyan saking pundi, ing pundi nagari sampeyan, sarta bangsa punapa sampeyan punika?”

אֱלֹהֵי Gusti-Allahipun	יְהוָה Yéhuwah	וְאֶת- lan-	אֲנֹכִי kula	עִבְרִי Ibrani	אֵלֵיהֶם dhateng-piyambakipun-sedaya	וְיֵאמְרוּ lan-ngandika	9
H0430	H3068	H0853	H0595	H5680	H0413	H0559	
	הַיְבֵשֶׁת: dharatan	וְאֶת- lan-	הַיָּם segara	אֶת- ara-	עָשָׂה damel	אֲשֶׁר- ingkang-	יֵרָא ajrih
	H3004	H0853	H3220	H0853			אֲנִי kula
							הַשָּׁמַיִם langit
							H0589
							H8064

Wangsulane Nabi Yunus: “Kula tiyang Ibrani, kula ngabekti dhateng Pangeran Yehuwah, Gusti Allah ingkag kagungan langit, ingkang sampun nitahaken saganten lan dharatan.”

נִמְּגוּ punika	מַה- menapa-	אֵלַי dhateng-piyambakipun	וְיֵאמְרוּ lan-ngandika	גְּדוּלָּה ageng	יֵרָא ajrih	הַאֲנָשִׁים para-tiyang	וְיֵירָאוּ lan-ajrih	10
H2063	H4100	H0413	H0559		H3373	H0376	H3372	
מִלְפָּנַי saking-ngarsanipun	כִּי- amargi-	הַאֲנָשִׁים para-tiyang	יִדְעוּ mangertos	כִּי- amargi-	עָשִׂיתָ panjenengan-tindakaken			
H6440		H0376	H3045					
לְהֵם: dhateng-piyambakipun-sedaya		הַיָּד sampun-matur	כִּי amargi	בְּרָח mlayu	הוּא piyambakipun	יְהוָה Yéhuwah		
H1992		H5046		H1272	H1931	H3068		

Wong kabeh dadine padha wedi banget, sarta banjur celathu marang Nabi Yunus: “Sampeyan kok nglampahi makaten?” Anggone ngucap mangkono iku marga wus ngreti, yen Nabi Yunus iku lolos ngedohi pangayunane Sang Yehuwah; awit wus padha dicritani mangkono.

לְךָ dhateng-panjenengan	נִעַשָׂה kedah-kita-tindakaken	מַה- menapa-	אֵלַי dhateng-piyambakipun	וְיֵאמְרוּ lan-ngandika			11
		H4100	H0413	H0559			
וְסַעַר: ngamuk	הוֹלֵךְ saya	הַיָּם segara	כִּי amargi	מִעֲלֵינוּ saking-nginggil-kita	הַיָּם segara	וְיִשְׁתַּק lan-badhé-sirep	
H5590	H1980	H3220			H3220	H8367	

Karodene pitakone marang Nabi Yunus: “Sampeyan kula punapakaken, supados saganten saged lerem saha boten nempuh dhateng kula sadaya malih, awit sagantenipun saya ageng ombakipun.”

הַיָּם	אֶל-	וְהַטִּילְנִי	שָׂאֲנִי	אֲלֵיהֶם	וַיֹּאמֶר	
segara	dhateng-	lan-bucal-kula	angkat-kula	dhateng-piyambakipun-sedayaya	lan-ngandika	
H3220	H0413	H2904	H5375	H0413	H0559	
כִּי	אֲנִי	יֹדַעַ	כִּי	מֵעַלְיָכֶם	הַיָּם	וַיִּשְׁתַּק
amargi	kula	mangertos	amargi	saking-nginggil-panjenengan-sedayaya	segara	lan-badhé-sirep
	H0589	H3045			H3220	H8367
			עַלְיָכֶם:	הַיָּה	הַנְּדוּל	הַסֵּעַר
			nglawan-panjenengan-sedayaya	punika	ageng	prahara
				H2088		amargi-kula
						H7945

Wangsulane Nabi Yunus: "Kula sampeyan angkat, kacemplungna ing saganten, temah saganten temtu lajeng lerem saha boten nempuh dhateng sampeyan sadaya malih. Margi kula ngretos, anggen sampeyan katempuh ing prahara ageng punika, margi saking kula."

כִּי	יִכְלוּ	וְלֹא	הַיִּבְשָׁה	אֶל-	לְהֵשִׁיב	הָאֲנָשִׁים	וַיַּחְתְּרוּ
amargi	saged	lan-mboten	dharatan	dhateng-	kanggé-wangsul	para-tiyang	lan-ngayuh
	H3201	H3808	H3004	H0413	H7725	H0376	H2864
			עַלְיָהֶם:			וְסֵעַר	הַיָּם
			nglawan-piyambakipun-sedayaya			ngamuk	saya
						H5590	H1980
							H3220

Wong-wong nuli padha ndhayungi kanthi ngetog kakuwatan, arep ngener menyang dharat maneh, nanging tanpa gawe, marga sagarane saya nggegirisi anggone nempuh.

מִּגִּי	אֶל-	יְהוָה	אָנָּה	וַיֹּאמְרוּ	יְהוָה	אֶל-	וַיִּקְרְאוּ
mugi	sampun-ngantos-	Yéhuwah	dhuh	lan-ngandika	Yéhuwah	dhateng-	lan-sesambat
H4994	H0408	H3068	H0577	H0559	H3068	H0413	H7121
דָּם	עַלְיָנוּ	תַּתָּן	וְאֶל-	הַיָּה	הָאִישׁ	בְּנַפְשׁוֹ	נֹאכְדָה
getih	ing-nginggil-kita	paring	lan-sampun-ngantos-	punika	tiyang	amargi-nyawa	kita-sirna
H1818		H5414	H0408	H2088	H0376	H5315	H0006
		הַפְּצֵתָּ	כַּאֲשֶׁר	יְהוָה	אֲתָהּ	כִּי-	נִקְיָא
		Panjenengan-kepingin	kados	Yéhuwah	Panjenengan	amargi-	tanpa-dosa
				H3068			
						עֲשִׂיתָ:	
						Panjenengan-tindakaken	

Ing kono banjur padha nyebut marang Pangeran Yehuwah, unjuke: "Dhuh Yehuwah, mugi-mugi kawula sampun ngantos tiwas pejah margi saking nyawanipun tiyang punika, punapadene sampun ngantos Paduka nempahaken bab punika dhateng kawula sadaya, rah ingkang resik, awitdene Paduka, dhuh Yehuwah, sampun nindakaken punapa ingkang Paduka karsakaken."

הַיָּם	וַיַּעֲמֵד	הַיָּם	אֶל-	וַיִּטְלְהוּ	יוֹנָה	אֶת-	וַיִּשְׂאוּ
segara	lan-mandheg	segara	dhateng-	lan-mbucal	Yona	ara-	lan-ngangkat
H3220	H5975	H3220	H0413	H2904	H3124	H0853	H5375
							מִזַּעְפוֹ:
							saking-ngebreg
							H2197

Nabi Yunus tumuli diangkat, kacemplungake ing sagara, sagara banjur sirep ora ngamuk maneh.

זָבַח	נִיזְבְּחוּ-	יְהוָה	אֶת-	גְּדוּלָה	יִרְאֶה	הָאֲנָשִׁים	נִיִּרְאֹוּ	16
kurban	lan-nyembelih-	Yéhuwah	dhateng-	ageng	ajrih	para-tiyang	lan-ajrih	
H2077	H2076	H3068	H0853		H3373	H0376	H3372	

נְדָרִים:	נִדְרֵי	לִיהוָה
kaul	lan-kaul	dhateng-Yéhuwah
H5088	H5087	H3068

Awit saka kang mangkono iku wong-wong mau dadi banget wedine marang Sang Yehuwah, sarta padha nyaosake kurban sembelehan konjuk marang Sang Yehuwah, sarta nglairake punagi.

יוֹנָה	נִיְהִי	יוֹנָה	אֶת-	לְבָלַעַ	גְּדוּלָה	יִהְיֶה	נִיִּמְן	17
Yona	lan-wonten	Yona	ara-	kanggé-ngulu	ageng	iwak	lan-mirsani	
H3124	H1961	H3124	H0853	H1104		H1709	H3068	H4487

לִילֹוֹת:	וּשְׁלֹשָׁה	יָמִים	שְׁלֹשָׁה	תִּלְגַּי	בְּמַעַי
dalú	lan-tigang	dinten	tigang	iwak	ing-padharanipun
H3915	H7969	H3117	H7969	H1709	H4578

Kacarita marga saka panuntuning Yehuwah nuli ana iwak gedhe kang teka lan nguntal marang Nabi Yunus, sarta Nabi Yunus ana ing sajroning wetenge iwak mau lawase telung dina telung bengi.